

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRANI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi clanka 7. stavka 5. i clanka 80. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTECI

U petoj godini primjene Zakona o obrani („Narodne novine“, broj 33/02 i 58/02) ukazalo se potrebnim neka od zakonskih rješenja doraditi odnosno izmijeniti radi normativne potpore daljnjoj reformi obrambenog sustava.

Prijedlogom Zakona detaljnije se uređuje način donošenja odluka o održavanju vojnih vježbi u zemlji i inozemstvu, ustrojava Vijeće za obranu, propisuje način imenovanja glavnog inspektora obrane, uvodi mogućnost nepozivanja novaka na služenje vojnog roka kao i oslobođenje određenih kategorija policijskih službenika te svećenika i drugih vjerskih službenika vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj obveze služenja vojnog roka.

U postupku približavanja Republike Hrvatske euroatlantskim organizacijama sve više se javlja potreba za sudjelovanjem postrojbi Oružanih snaga Republike Hrvatske u međunarodnim vojnim vježbama s postrojbama oružanih snaga zemalja NATO-a i Partnerstva za mir. Predloženim izmjenama, jasnijim definiranjem nadležnosti u sustavu odlučivanja o održavanju međunarodnih vojnih vježbi na području Republike Hrvatske i sudjelovanju postrojbi Oružanih snaga Republike Hrvatske u drugim međunarodnim vojnim vježbama, nastoji se olakšati međunarodna suradnja i postići standardi koji postoje u drugim zemljama.

Služenje vojnog roka obveza je svih novaka, a vrijeme i način upućivanja novaka na služenje vojnog roka i otpust rocnika iz Oružanih snaga po važećem Zakonu utvrđuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.

Prijedlogom dopuna Zakona propisuje se mogućnost da Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske uz prethodnu suglasnost vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga može donijeti odluku da se novaci ne pozivaju na obvezu služenja vojnog roka.

S druge strane, radi osiguranja stalnog osposobljavanja odgovarajućeg broja hrvatskih državljana za vojnu obranu predlaže se propisivanje mogućnosti dragovoljnog služenja vojnog roka u skladu s propisom o dragovoljnom služenju vojnog roka. Dragovoljno služenje vojnog roka omogućuje se i ženama te im se na taj način osigurava stjecanje temeljnih vojničkih znanja i vještina odnosno ravnopravno natjecanje za prijam u djelatni sastav Oružanih snaga. Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga predviđeno je da kandidati za djelatne vojnike mogu postati sve osobe koje imaju temeljna vojnička znanja/vještine primarno stecena dragovoljnim služenjem vojnog roka.

Dodatno se predlaže omogućiti rocnom vojniku koji ispunjava uvjete za prijam u djelatnu vojnu službu da nakon temeljne vojničke obuke sklopi ugovor o osposobljavanju za djelatnog vojnika odnosno o izobrazbi za casnika cime se osigurava jedan stabilan izvor buducih djelatnih vojnika i casnika. Rocni vojnici koji sklope ugovor o dodatnom osposobljavanju imaju vece obveze i u skladu s tim stjecu veca prava. Odgovarajuca placa za vrijeme trajanja osposobljavanja i mogucnost prijma u djelatnu vojnu službu na dulje ili na neodređeno vrijeme bit ce instrumenti kojima ce se rocnii vojnici motivirati za sklapanje navedenih ugovora. Isto tako, jedan od motivirajucih cimbenika za dragovoljno služenje vojnog roka bit ce mogucnost ulaska u djelatni sastav Oružanih snaga.

U slucaju stanja neposredne ugroženosti ili ratnog stanja odredbe o nepozivanju novaka na služenje vojnog roka ne bi se primjenjivale dok u slucaju kad je odluka o nepozivanju novaka na snazi, vrhovni zapovjednik Oružanih snaga može na prijedlog predsjednika Vlade Republike Hrvatske i uz njegov supotpis donijeti odluku da se novaci pozovu na obvezu služenja vojnog roka ako su tijela državne vlasti onemogućena da redovito obavljaju svoje zakonom propisane dužnosti. Vrhovni zapovjednik Oružanih snaga odluku ce podnijeti na potvrdu Hrvatskom saboru cim se Hrvatski sabor bude mogao sastati.

U svezi sa zakonskim obvezama novaka i pricuvnika koji borave u inozemstvu pojednostavljuje se administrativna procedura.

Novim zakonskim rješenjima omogućuje se fleksibilniji pristup u svezi s njihovom prijavom u vojnu evidenciju, služenjem vojnog roka i prevodenjem u pricuvni sastav.

Fleksibilniji pristup predlaže se s obzirom da Republika Hrvatska pristupa Europskoj uniji u kojoj je sloboda kretanja ljudi jedno od temeljnih nacela te na cinjenicu da na temelju Bolonjskog procesa sve više mladih ljudi dio svog školovanja provodi u inozemstvu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona osigurana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske na poziciji Ministarstva obrane.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRANI

Članak 1.

U Zakonu o obrani („Narodne novine“, broj 33/02 i 58/02) u članku 3. iza podstavka 7) dodaju se novi podstavci 8), 9) i 10) koji glase:

„8) Vojna vježba je najviši i najsloženiji oblik obuke kojim se zapovjedništva i postrojbe oružanih snaga praktično obucavaju za provedbu borbenih i neborbenih zadataka.

9) Međunarodna vojna vježba je vježba u kojoj sudjeluju postrojbe oružanih snaga iz dvije ili više država.

10) Obuka je organizirani oblik aktivnosti kojom se pripadnici oružanih snaga osposobljavaju za provedbu namjenskih zadataka.“

Članak 2.

U članku 5. stavku 1. iza riječi: „Strategija obrane Republike Hrvatske,“ dodaju se riječi: „Strateški pregled obrane,“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Strateški pregled obrane je strateški dokument u kojem se daje ocjena stanja obrambenih sposobnosti, razvijenosti i urednosti obrambenog sustava te utvrđuje potreba za reformom ili prilagodbom obrambenog sustava novonastalim okolnostima u sigurnosnom okruženju.“

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 3.

Iza članka 5. dodaje se novi članak 5.a koji glasi:

„Koncept potpore Republike Hrvatske snagama zemalja partnera, Plan ponude infrastrukturnih objekata oružanim snagama drugih zemalja na teritoriju Republike Hrvatske, Katalog sposobnosti za Republiku Hrvatsku te drugi potrebni dokumenti koji proizlaze iz preuzetih obveza u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora su dokumenti kojima se osigurava implementacija partnerskih ciljeva.

Dokumente iz stavka 1. ovoga članka donosi predsjednik Republike Hrvatske kao vrhovni zapovjednik Oružanih snaga na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Dokumente izrađuje Ministarstvo obrane uz sudjelovanje Glavnog stožera Oružanih snaga u dijelu koji se odnosi na Oružane snage.“

Članak 4.

U članku 6. stavku 2. podstavak 6. mijenja se i glasi:

„- odlučuje o izlasku ili djelovanju Oružanih snaga izvan granica Republike Hrvatske, osim u slučajevima izlaska ili djelovanja u sklopu vježbi u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora te radi pružanja humanitarne pomoći,“.

Iza podstavka 6. dodaju se novi podstavci 7. i 8. koji glase:

„- odlucuje o održavanju medunarodnih vojnih vježbi u Republici Hrvatskoj u kojima sudjeluju oružane snage država koje nisu u okviru medunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju medunarodnih ugovora te o njihovom ulasku u Republiku Hrvatsku,

- odlucuje o sudjelovanju Oružanih snaga u medunarodnim vojnim vježbama izvan Republike Hrvatske u kojima sudjeluju postrojbe oružanih snaga država koje nisu u okviru medunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju medunarodnih ugovora,“.

Dosadašnji podstavci 7. do 10. postaju podstavci 9. do 12.

Clanak 5.

U clanku 7. stavku 2. iza tocke 2. dodaje se nova tocka 3. koja glasi:

„3. daje prethodno mišljenje na prijedlog Strateškog pregleda obrane,“.

Dosadašnje tocke 3. do 22. postaju tocke 4. do 23.

Iza dosadašnje tocke 22. koja postaje tocka 23. dodaju se tocke 24. i 25. koje glase:

„24. donosi odluke o zastavama postrojbi Oružanih snaga na prijedlog ministra obrane,

25. daje prethodna mišljenja na prijedloge akata iz podrucja obrane koje donosi Vlada Republike Hrvatske i Hrvatski sabor“.

Clanak 6.

U clanku 8. iza tocke 2. dodaje se nova tocka 3. koja glasi:

„3. donosi Strateški pregled obrane,“

Dosadašnje tocke 3. do 22. postaju tocke 4. do 23.

Iza dosadašnje tocke 22. koja postaje tocka 23. dodaju se tocke 24. i 25. koje glase:

„ 24. odlucuje o održavanju medunarodnih vojnih vježbi na podrucju Republike Hrvatske u kojima sudjeluju oružane snage država koje su u okviru medunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju medunarodnih ugovora i o njihovom ulasku u Republiku Hrvatsku te sudjelovanju Oružanih snaga u medunarodnim vojnim vježbama izvan Republike Hrvatske u kojima sudjeluju postrojbe oružanih snaga država koje su u okviru medunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju medunarodnih ugovora,

25. odlucuje o sudjelovanju Oružanih snaga u pružanju humanitarne pomoci izvan Republike Hrvatske i o ulasku oružanih snaga drugih država u pružanju humanitarne pomoci na podrucju Republike Hrvatske,“.

Dosadašnja tocka 23. postaje tocka 26.

Clanak 7.

Iza clanka 9. dodaje se naslov 3.a i clanci 9.a i 9.b koji glase:

„3.a VIJECE ZA OBRANU

Clanak 9.a

Vijece za obranu:

1. razmatra temeljne dokumente u podrucju obrane,

2. razmatra rad tijela državne vlasti, državne uprave, županija i Grada Zagreba na području obrane,
3. prati provedbu reforme obrambenog sustava,
4. razmatra druga pitanja iz područja obrane.

Clanak 9.b

Vijeće za obranu čine:

- predsjednik Republike Hrvatske,
- predsjednik Hrvatskoga sabora,
- predsjednik Vlade Republike Hrvatske,
- ministar nadležan za poslove obrane,
- ministar nadležan za vanjske poslove,
- ministar nadležan za unutarnje poslove,
- ministar nadležan za financije,
- načelnik Glavnoga stožera Oružanih snaga,
- ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje,
- predstojnik Ureda Predsjednika Republike Hrvatske,
- savjetnik Predsjednika Republike Hrvatske za obranu,
- savjetnik Predsjednika Republike Hrvatske za nacionalnu sigurnost
- pročelnik Vojnog kabineta Predsjednika Republike Hrvatske.

Sjednicu Vijeća za obranu saziva predsjednik Republike Hrvatske uz suglasnost predsjednika Vlade Republike Hrvatske.

Predsjednik Republike Hrvatske i predsjednik Vlade Republike Hrvatske zajednički određuju pitanja koja će razmatrati Vijeće.

Na sjednicu Vijeća za obranu ovisno o dnevnom redu mogu se pozvati i druge osobe o čemu zajednički odlučuju Predsjednik Republike Hrvatske i predsjednik Vlade Republike Hrvatske.

Ured predsjednika Republike Hrvatske obavlja stručne i administrativne poslove za Vijeće za obranu.“

Clanak 8.

U članku 10. stavku 1. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3. izradu Prijedloga strateškog pregleda obrane,“.

Dosadašnje točke 3. do 29. postaju točke 4. do 30.

Iza dosadašnje točke 29. koja postaje točka 30. dodaje se točka 31. koja glasi:

„31. vodi službenu evidenciju o vojnim osobama i državnim službenicima i namještenicima na službi u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama,“.

Dosadašnja točka 30. postaje točka 32.

Clanak 9.

Clanak 12., briše se.

Clanak 10.

U članku 13. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„Glavnog inspektora obrane na prijedlog ministra obrane imenuje Vlada Republike Hrvatske.“

Članak 11.

Iza članka 39. dodaje se novi članak 39.a koji glasi:

„Članak 39.a

Hrvatski sabor na prijedlog Vlade uz prethodnu suglasnost vrhovnog zapovjednika može donijeti odluku da se novaci ne pozivaju na obvezu služenja vojnog roka.

Prijedlog iz stavka 1. ovoga članka izrađuje Ministarstvo obrane, uz sudjelovanje Glavnog stožera, na temelju obrambenih potreba i interesa Republike Hrvatske.

Nakon donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka novaci koji to žele mogu dragovoljno služiti vojni rok u skladu s propisom o dragovoljnom služenju vojnog roka.

Dragovoljno služiti vojni rok mogu i žene koje u tom slučaju podliježu novackoj obvezi.

Propis o dragovoljnom služenju vojnog roka donosi ministar obrane.

U slučaju stanja neposredne ugroženosti ili ratnog stanja odredbe ovoga članka o nepozivanju novaka na služenje vojnog roka se ne primjenjuju.

Kada je na snazi odluka iz stavka 1. ovoga članka, vrhovni zapovjednik može na prijedlog predsjednika Vlade i uz njegov supotpis donijeti odluku da se novaci pozovu na obvezu služenja vojnog roka ako su tijela državne vlasti onemogućena da redovito obavljaju svoje zakonom propisane dužnosti.

Vrhovni zapovjednik podnijet će odluku iz stavka 7. ovoga članka na potvrdu Hrvatskom saboru čim se bude mogao sastati.“

Članak 12.

Članak 44. mijenja se i glasi:

„U skladu s Planom obuke i izobrazbe djelatnih vojnih osoba ročnik koji ispunjava uvjete za prijam u djelatnu vojnu službu može nakon temeljne vojničke obuke sklopiti ugovor o osposobljavanju za djelatnog vojnika odnosno o izobrazbi za časnika.

Osposobljavanje odnosno izobrazba iz stavka 1. ovoga članka može trajati najdulje 12 mjeseci, a osoba na osposobljavanju odnosno izobrazbi ima status djelatne vojne osobe.

Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se vojnostručna specijalnost za koju se osoba osposobljava, rok trajanja osposobljavanja odnosno izobrazbe, obveza služenja u djelatnom i pricuvnom sastavu te ostala prava i obveze.“

Članak 13.

U članku 46. iza točke 4. dodaju se nove točke 5. i 6. koje glase:

„5. policijski službenik koji je podnio zahtjev za oslobodenje od obveze služenja vojnog roka i radi najmanje 12 mjeseci na poslovima policijskog službenika,

6. zaređeni svećenik, dakon i redovnik koji se zavjetovao te osoba istog statusa vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj koja je podnijela zahtjev za oslobodenje od obveze služenja vojnog roka.“

Članak 14.

U članku 54. točka 1., briše se.

Točke 2., 3. i 4. postaju točke 1., 2. i 3.

Clanak 15.

U clanku 56. stavku 1. iza tocke 3. dodaje se tocka 4. koja glasi:
„4. osobe koje nisu upucene na služenje vojnog roka do kraja kalendarske godine u kojoj navršavaju 30 godina života.“

Clanak 16.

Iza clanka 62. dodaje se novi clanak 62.a koji glasi:

„Clanak 62.a

Pricuvnik može imati i druga prava i obveze u svezi s obvezom služenja u pricuvnom sastavu Oružanih snaga na temelju ugovora o ugovornoj pricuvi.

Pricuvnik stjece status ugovornog pricuvnika sklapanjem ugovora iz stavka 1. ovoga clanka.

Uvjete i kriterije za izbor te prava i dužnosti ugovornih pricuvnika propisuje ministar obrane.“

Clanak 17.

Clanak 66. mijenja se i glasi:

„Novak iz clanka 64. stavka 2. ovoga Zakona nece se pozivati na služenja vojnog roka, a može podnijeti zahtjev za služenje vojnog roka putem diplomatske misije ili konzularnog ureda.

Novak iz stavka 1. ovoga clanka koji se vrati u Republiku Hrvatsku do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 30 godina života dužan je prijaviti se radi izvršavanja vojne obveze nadležnom uredu za obranu prema mjestu prebivališta.“

Clanak 18.

Clanak 67., mijenja se i glasi:

„Pricuvnik koji ima ratni raspored i odlazi u inozemstvo na dulje od 90 dana obvezan je prijaviti boravak u inozemstvu nadležnom uredu za obranu koji ga vodi u vojnoj evidenciji.

Pricuvnik ne može otputovati u inozemstvo ni boraviti u inozemstvu ako mu je dostavljen poziv za vojnu obvezu u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Pricuvnik koji ima vojno strucnu specijalnost prijeko potrebnu za popunu Oružanih snaga, ne može u ratnom stanju i stanju neposredne ugroženosti putovati ni boraviti u inozemstvu.“

Clanak 19.

Clanak 68. mijenja se i glasi:

„Putovanje u inozemstvo i boravak u inozemstvu rocnika i pricuvnika dok su na izvršenju vojne obveze u Oružanim snagama ureduju se propisima o službi u Oružanim snagama.“

Clanak 20.

U clanku 90. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„Tijelo koje je organiziralo aktivnost na kojoj se vojni obveznik razbolio ili ozlijedio utvrđuje podatke vezane uz ozljedu na radu i ispunjava obrazac prijave o ozljedi na radu.

Nadležna uprava za obranu dostavit će prijavu o ozljedi na radu podružnom uredu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje nadležnom prema mjestu prebivališta osobe u roku od 30 dana od dana nastanka ozljede na radu.“

Clanak 21.

U clanku 124. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„Nacin osiguranja vojnih objekata posebno važnih za obranu ministar obrane uredit će posebnim propisom.“

Clanak 22.

Iza clanka 127. dodaje se novi naslov: „3.a POSLOVI VOJNOG ZRACNOG PROMETA“ i novi clanak 127.a koji glasi:

„Clanak 127.a

Na uvjete, nacin, pravila i postupke letenja vojnih zrakoplova odgovarajuće se primjenjuju opći propisi o zračnom prometu.

Pitanja koja nisu uređena propisima iz stavka 1. ovoga clanka ministar obrane uredit će posebnim propisima uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove civilnog zračnog prometa.

Posebnim propisima iz stavka 2. ovoga clanka uredit će se vojno letenje, održavanje i označavanje vojnih zrakoplova, izvješćivanje i istraživanje okolnosti ugrožavanja sigurnosti letenja vojnih zrakoplova, registar vojnih zrakoplova te vojno padobranstvo.“

Clanak 23.

U clanku 128. stavku 1. riječi: „vojno redarstvenih i kriminalističkih poslova“ zamjenjuju se riječima: „vojno policijskih poslova“.

U stavku 2. riječi: „Vojnoređarstvene poslove“ zamjenjuju se riječima: „Vojno policijski poslovi“

U stavku 3. riječi: „vojno redarstvenih i kriminalističkih poslova“ zamjenjuju se riječima: „vojno policijskih poslova“.

Clanak 24.

Iza clanka 128. dodaju se novi clanci 128.a i 128.b koji glase:

„Clanak 128.a

Vojna policija u obavljanju vojno policijskih poslova ovlaštena je postupati prema:

- vojnim osobama na službi u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama,
- državnim službenicima i namještenicima na službi u Oružanim snagama,
- državnim službenicima i namještenicima na službi u Ministarstvu obrane u svezi s poslovima iz djelokruga Ministarstva obrane i Oružanih snaga,
- civilnim osobama koje se nalaze u vojnim objektima koji služe potrebama obrane.

O postupanju prema civilnim osobama iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka Vojna policija dužna je odmah izvijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 128.b

U obavljaju vojno policijskih poslova ovlaštene službene osobe Vojne policije imaju sljedeće ovlasti:

1. provjera i utvrđivanje identiteta osoba i predmeta
2. fotografiranje i snimanje osoba ili predmeta
3. pozivanje
4. dovođenje
5. tražnje za osobama i predmetima
6. privremeno ograničenje slobode kretanja
7. davanje upozorenja i zapovijedi
8. privremeno oduzimanje predmeta
9. poligrafsko testiranje i analiziranje glasa
10. pregled prostorija, prostora, objekata i dokumentacije
11. pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava
12. osiguranje i pregled mjesta događaja
13. zaprimanje prijava
14. uporaba sredstava prisile
15. zaštita žrtava kaznenih djela i drugih osoba
16. zadržavanje
17. prikupljanje, obrada i korištenje osobnih podataka.

Članak 25.

U članku 133. stavku 2. točka 1. briše se.

Iza točke 7. dodaje se nova točka 7.a koja glasi:

„7.a Pravilnik o dragovoljnom služenju vojnog roka (članak 39.a stavak 4.),“.

Iza točke 11. dodaje se nova točka 11.a koja glasi:

„11.a Pravilnik o uvjetima i kriterijima za izbor te pravima i dužnostima ugovornih pricuvnika (članak 62.a stavak 3.),“.

Iza točke 20. dodaju se nove točke 21., 22., 23., 24., 25. i 26. koje glase:

„21. Pravilnik o osiguranju vojnih objekata posebno važnih za obranu (članak 124. stavak 5.),

22. Pravilnik o vojnom letenju (članak 127.a stavak 3.),

23. Pravilnik o vojnom padobranstvu (članak 127.a stavak 3.),

24. Pravilnik o izvješćivanju i istraživanju okolnosti ugrožavanja sigurnosti letenja vojnih zrakoplova (članak 127.a stavak 3.),

25. Pravilnik o održavanju vojnih zrakoplova i zrakoplovne tehnike (članak 127.a stavak 3.),

26. Pravilnik o registru vojnih zrakoplova i znacima državne pripadnosti vojnih zrakoplova (članak 127.a stavak 3.).“

Dosadašnje točke 21. do 23. postaju točke 27. do 29.

Članak 26.

Članak 143., briše se.

Clanak 27.

Po donošenju odluke o nepozivanju novaka na služenje vojnog roka iz clanka 39.a ovoga Zakona novaci koji se ne prijave za dragovoljno služenje vojnog roka nece podlijegati obvezama iz clanka 31. stavka 1. tocke 2., 3. i 4. ovoga Zakona.

Clanak 28.

Po donošenju odluke o nepozivanju novaka na služenje vojnog roka iz clanka 39.a ovoga Zakona odredbe Zakona o civilnoj službi („Narodne novine“, broj 25/03) nece se primjenjivati.

Clanak 29.

Podzakonski propisi iz clanka 25. ovoga Zakona donijet ce se najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Clanak 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama.“

O B R A Z L O Ź E N J E

Uz članak 1.

Dodaju se i definiraju pojmovi vojnih vježbi, međunarodnih vojnih vježbi i obuke kao temeljni pojmovi koji se koriste u Zakonu o obrani.

Uz članak 2.

U temeljne dokumente u području obrane dodaje se Strateški pregled obrane te se definira njegov sadržaj.

Uz članak 3.

Definira se da su Koncept potpore Republike Hrvatske snagama zemalja partnera, Plan ponude infrastrukturnih objekata oružanim snagama drugih zemalja na teritoriju Republike Hrvatske, Katalog sposobnosti za Republiku Hrvatsku te drugi potrebni dokumenti koji proizlaze iz preuzetih obveza u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora dokumenti kojima se osigurava implementacija partnerskih ciljeva. Predlaže se da navedene dokumente donosi predsjednik Republike Hrvatske kao vrhovni zapovjednik Oružanih snaga na prijedlog Vlade Republike Hrvatske te da dokumente izrađuje Ministarstvo obrane uz sudjelovanje Glavnog stožera Oružanih snaga u dijelu koji se odnosi na Oružane snage.

Uz članak 4.

Ovom odredbom se jasnije propisuje da je za odlučivanje o provedbi međunarodnih vojnih vježbi na području Republike Hrvatske i sudjelovanju postrojbi Oružanih snaga u međunarodnim vojnim vježbama izvan Republike Hrvatske isključivo nadležan Hrvatski sabor kada se radi o vježbama s oružanim snagama država koje nisu u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili im pristupa na temelju međunarodnih ugovora.

Uz članak 5.

Definira se nadležnost Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga u postupku donošenja Strateškog pregleda obrane kao jednog od temeljnih dokumenta u području obrane kao i davanje prethodnih mišljenja na prijedloge akata iz područja obrane koje donosi Vlada Republike Hrvatske i Hrvatski sabor.

Uz članak 6.

Propisuje se nadležnost Vlade Republike Hrvatske za donošenje Strateškog pregleda obrane kao strateškog dokumenta kojim se utvrđuje potreba za reformom ili prilagodbom obrambenog sustava novonastalim okolnostima u sigurnosnom okruženju. Propisuje se nadležnost Vlade Republike Hrvatske za odlučivanje o sudjelovanju Oružanih snaga u međunarodnim vojnim vježbama izvan Republike Hrvatske u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora. Važeće zakonske odredbe nisu u potpunosti uredile navedeno područje nego se samo navodi da Hrvatski sabor ne odlučuje „o izlasku, odnosno ulasku Oružanih snaga u okviru međunarodnih obrambenih organizacija kojima je Republika Hrvatske pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora te radi pružanja humanitarne pomoći“.

Isto tako propisuje se da Vlada Republike Hrvatske odlučuje o sudjelovanju oružanih snaga drugih država u pružanju humanitarne pomoći na području Republike Hrvatske. Predloženim dopunama Zakona popunjava se pravna praznina i jasno definira nadležnost

Vlade Republike Hrvatske za odlucivanje u slucajevima koji nisu u nadležnosti Hrvatskog sabora.

Uz članak 7.

Propisuje se nadležnost i sastav Vijeca za obranu kao posebnog koordinativnog tijela sastavljenog od predstavnika najviših državnih tijela nadležnih za ucinkovito funkcioniranje obrambenog sustava.

Propisuje se način sazivanja i održavanja sjednica Vijeca, način određivanja dnevnog reda sjednice te obavljanje stručnih i administrativnih poslova za Vijeće.

Uz članak 8.

Propisuje se nadležnost Ministarstva obrane za izradu Prijedloga strateškog pregleda obrane. Propisuje se obveza ustrojavanja službene evidencije o vojnim osobama i državnim službenicima i namještenicima na službi u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama. Službena evidencija je evidencija ustanovljena propisom odnosno općim aktom pravne osobe kojoj su povjerene javne ovlasti. Ministarstvo vodi evidenciju o navedenim kategorijama osoba, ali ona do sada nije bila zakonom propisana kao službena evidencija.

Uz članak 9.

Propisuje se brisanje kao suvišne odredbe o donošenju posebnog pravilnika kojim se uređuju odnosi između Glavnog stožera Oružanih snaga i upravnog dijela Ministarstva obrane s obzirom da se odnosi organizacijskih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga uređuju Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane, Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva obrane, Odlukom o ustrojstvu i nadležnostima Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske i drugim propisima koji se donose na temelju zakona iz područja obrane.

Uz članak 10.

Propisuje se da celnika Inspektorata obrane, koji je ustrojen kao posebna upravna organizacija u sastavu Ministarstva obrane, imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra obrane.

Uz članak 11.

Ovom odredbom predlaže se da Hrvatski sabor na prijedlog Vlade uz prethodnu suglasnost vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga može donijeti odluku da se novaci ne pozivaju na obvezu služenja vojnog roka. Prijedlog izrađuje Ministarstvo obrane, uz sudjelovanje Glavnog stožera, na temelju obrambenih potreba i interesa Republike Hrvatske. Nakon donošenja odluke novaci koji to žele mogu dragovoljno služiti vojni rok u skladu s propisom o dragovoljnom služenju vojnog roka. Dragovoljno služiti vojni rok mogu i žene koje u tom slučaju podliježu novackoj obvezi. U slučaju stanja neposredne ugroženosti ili ratnog stanja odredbe o nepozivanju novaka na služenje vojnog roka se ne primjenjuju. Također se predlaže da kad je na snazi odluka Hrvatskog sabora Predsjednik Republike Hrvatske i vrhovni zapovjednik Oružanih snaga može na prijedlog predsjednika Vlade Republike Hrvatske i uz njegov supotpis donijeti odluku da se novaci pozovu na obvezu služenja vojnog roka ako su tijela državne vlasti onemogućena da redovito obavljaju svoje zakonom propisane dužnosti. Vrhovni zapovjednik podnijet će odluku na potvrdu Hrvatskom saboru čim se bude mogao sastati.

U skladu s Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga smanjit će se broj rocnika koji se nalaze na obuci (služenju vojnog roka) u Oružanim snagama na najviše 2000 dragovoljnih rocnika godišnje. Odlukom o nepozivanju novaka na obvezno služenje vojnog roka i uvođenjem dragovoljnog služenja postižu se višestruko pozitivni učinci na borbenu spremnost

Oružanih snaga. Osigurava se visoko motivirano osoblje na obuci i ulazak odgovarajućeg broja osposobljenog osoblja u djelatni i pricuvni sastav Oružanih snaga. Motiv za dragovoljno služenje vojnog roka bit će mogućnost prijma u djelatni sastav.

Uz članak 12.

Propisuje se da ročnik može nakon temeljne obuke sklopiti ugovor o osposobljavanju za djelatnog vojnika odnosno o izobrazbi za časnika koja može trajati najdulje 12 mjeseci. Osoba na osposobljavanju za djelatnog vojnika odnosno na časničkoj izobrazbi ima status djelatne vojne osobe čime se na posredan način skraćuje služenje vojnog roka. S druge strane uvođenjem ročnika u sustav obuke i izobrazbe za djelatne vojnike i časnike skraćuje se vrijeme potrebno za pribavljanje novog djelatnog vojnog osoblja čime se postižu znatne uštede u području pribavljanja vojnog osoblja. Prava i obveze tijekom osposobljavanja odnosno izobrazbe kao što su vojnostručna specijalnost za koju se osoba osposobljava, trajanje osposobljavanja odnosno izobrazbe, obveza služenja u djelatnom ili pricuvnom sastavu te ostala prava i obveze utvrđuju se ugovorom.

Uz članak 13.

Propisuje se da se obveze služenja vojnog roka oslobada policijski službenik koji je podnio zahtjev za oslobodenje od obveze služenja vojnog roka i radi najmanje 12 mjeseci na poslovima policijskog službenika. Smatra se da su policijski službenici svojim radom na poslovima policijskog službenika stekli dovoljno vještina i znanja za neposredno prevodenje u pricuvu.

Propisuje se da se svećenici i druge osobe istog statusa u priznatim vjerskim zajednicama u Republici Hrvatskoj koji su podnijeli zahtjev za oslobodenje od obveze služenja vojnog roka zbog prirode svoga zvanja oslobadaju obveze služenja vojnog roka.

Uz članak 14.

Ovom odredbom briše se odredba Zakona po kojoj se ročniku u služenju vojnog roka ne računa vrijeme koje ročnik provede na izdržavanju stegovne mjere vojnčkog pritvora koja je prema propisima o vojnoj stezi u ukupnom trajanju duljem od 10 dana.

Uz članak 15.

Propisuje se da obvezi služenja u pricuvnom sastavu podliježu i osobe koje nisu upucene na služenje vojnog roka do kraja kalendarske godine u kojoj navršavaju 30 godina života. Ova odredba se odnosi kako na osobe kojima je produžena novacka obveza, a koje nisu bile upucene na služenje vojnog roka do kraja kalendarske godine u kojoj su navršili 30 godina tako i na osobe koje nisu pozvane na obvezu služenja vojnog roka u skladu s odlukom Hrvatskoga sabora.

Uz članak 16.

Propisuje se mogućnost sklapanja ugovora o ugovornoj pricuvi i stjecanja statusa ugovornog pricuvnika na temelju kojega pricuvnik može imati posebna prava i obveze u svezi sa služenjem u pricuvnom i djelatnom sastavu Oružanih snaga.

Uvjete i kriterije za izbor te prava i dužnosti ugovornih pricuvnika propisat će ministar obrane.

Uz članak 17.

Propisuje se da se novaci koji borave u inozemstvu od rođenja ili su s roditeljima otišli boraviti u inozemstvo prije nastanka novacke obveze neće pozivati na služenja vojnog roka te

da mogu podnijeti zahtjev za služenje vojnog roka putem diplomatske misije ili konzularnog ureda.

Novak koji se vrati u Republiku Hrvatsku do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 30 godina života dužan je prijaviti se radi izvršavanja vojne obveze nadležnom uredu za obranu prema mjestu prebivališta.

Uz članak 18.

Propisuje posebne obveze pricuvnika koji ima ratni raspored u svezi s boravkom u inozemstvu preko 90 dana.

Uz članak 19.

Propisuje način uredjenja boravka u inozemstvu rocnika i pricuvnika.

Uz članak 20.

Propisuje obveze u svezi prijavljivanja ozljede na radu za vojnog obveznika koji se ozljedi na izvršavanju vojne obveze.

Uz članak 21.

Propisuje se obveza donošenja posebnog propisa kojim će ministar obrane urediti način osiguranja vojnih objekata posebno važnih za obranu.

Uz članak 22.

Propisuje se da se na uvjete, način, pravila i postupke letenja vojnih zrakoplova odgovarajuće primjenjuju opći propisi o zračnom prometu te da će pitanja vojnog letenja, održavanja i označavanja vojnih zrakoplova, izvješćivanje i istraživanje okolnosti ugrožavanja sigurnosti letenja vojnih zrakoplova, registar vojnih zrakoplova te vojno padobranstvo koja nisu uređena općim propisima urediti ministar obrane posebnim propisom uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa.

Uz članke 23. i 24.

Uskladuje se zakonska terminologija i propisuju poslovi i ovlasti Vojne policije u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.

Uz članak 25.

Uz izmjenu redoslijeda zakonskih članaka uskladuje se navođenje podzakonskih propisa i članaka Zakona na temelju kojih se donose.

Uz članak 26.

Briše se kaznena odredba za novake koji od rođenja borave u inozemstvu ili su s roditeljima otišli boraviti u inozemstvo prije nastanka novacke obveze, a bili su dužni u roku od 60 dana kada su navršili 26 godina života javi se nadležnom uredu za obranu, jer je navedena obveza brisana iz zakona.

Uz članak 27.

Propisuje se da po donošenju odluke o nepozivanju novaka na služenje vojnog roka novaci koji se ne prijave za dragovoljno služenje vojnog roka neće podlijevati obveznim zdravstvenim i drugim pregledima te psihološkim ispitivanjima, novacanju i stupanju na služenje vojnog roka odnosno u civilnu službu.

Uz članak 28.

Propisuje se da po donošenju odluke o nepozivanju novaka na služenje vojnog roka neće primjenivati odredbe važećega Zakona o civilnoj službi.

Uz članak 29.

Propisuje se vrijeme po kojem će se donijeti podzakonski propisi navedeni po ovome Zakonu.

Uz članak 30.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.